

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 55P/66/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123238238
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4123238238.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XX C., a otca: D. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. E. XX, C., t. č. ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, Dlhé lúky 1, Hrnčiarovce nad Parnou-Trnava, o úpravu práv a povinností, takto

rozhodol:

- Súd zveruje mal. A. A., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.
- Súd zaväzuje otca D. A., nar. XX.XX.XXXX platením výživného v sume 50 eur mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 01.09.2023.
- Zročné výživné za čas od 01.09.2023 do 31.03.2024 v sume 350 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným, do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.
- Styk otca s maloletým dieťaťom sa neupravuje.
- Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 28.08.2023 domáhala zverenia mal. dieťaťa do jej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, otca zaviazat' povinnosťou platiť výživné v sume 250 eur mesačne a styk maloletého dieťaťa s otcom ponechať na dohode rodičov.
- Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého dieťaťa nie sú manželia, ale bývali spolu u jej otca. Nebývajú spolu približne 3 mesiace. Otec sa s maloletým nestretáva, ani matku nekontaktuje. Odkedy spolu nebývajú matke dal 50 eur, inak jej na výživu maloletého neprispieva. Matka mu v styku s maloletým nebráni. Maloletý je zdravý. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa spolu 470 eur. Otec je nezamestnaný, nie je evidovaný na ÚPSVaR Nitra, matka o jeho príjmoch nemá vedomosť. Matka spolu s maloletým býva v byte svojho otca spolu s jej babkou. Náklady na domácnosť so stravou sú približne 450 eur. Babka poberá starobný dôchodok vo výške 370 eur. Náklady na domácnosť si delia, matka vzhľadom na zdravotný stav jej babky a jej výdavky na lieky, väčšinou prispieva väčšou časťou.
- Otec vo svojom vyjadrení zo dňa 06.03.2024 uviedol, že sa momentálne nachádza vo výkone trestu a nemá žiadny príjem. Po prepustení na slobodu sa opäť zamestná a bude si plniť svoju

vyživovaciú povinnosť. Uviedol, že súhlasí s návrhom na úpravu rodičovských práv a povinností. Zároveň ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní a uviedol, že súhlasí s tým, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.

4. Matka na pojednávaní uviedla, že vzhľadom k tomu, že otec je vo výkone trestu žiada, aby jej prispieval sumou 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2023. V ostatnom zotrvala na podanom návrhu.

5. Kolízny opatrovník odporučil mal. dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky, určiť výživné 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2023 a styk neupraviť.

6. Pojednávania, vytyčeného na deň 03.04.2024 sa otec nezúčastnil, svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti, tak súd podľa § 180 pojednával v jeho neprítomnosti.

7. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom matky, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov: rodný list na čl. 2, správa ÚPSVaR čl. 15, potvrdenie čl. 16, správa SP čl. 17, lustrácia ZVJS, vyjadrenie otca čl. 27, rozsudok OS Nitra sp. zn. 4T/20/2018 ako aj ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

8. Zo správy ÚPSVaR Nitra zo dňa 31.01.2024 na čl. 15 vyplýva, že otec v súčasnosti nepoberá dávku v hmotnej núdzi, príspevky alebo štátne sociálne dávky. Naposledy mu bol vyplatený resocializačný príspevok v období 09/2019 v sume 84 eur. Otec v súčasnosti nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, naposledy bol vedený v období od 01/2015 do 05/2015.

9. Z odpovede na lustráciu v ZVJS vyplýva, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody v trvaní od 12.10.2023 do 06.09.2024 v ÚVTOS v Hrnčiarovciach.

10. Z rozsudku sp. zn. 4T/10/2018 zo dňa 19.02.2019 vyplýva, že otec spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 3 písmeno a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno c/ Trestného zákona v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom § 139 odsek 1 písmeno c/ Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a/ odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/ Trestného zákona, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky.

11. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

12. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

15. Podľa § 28 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, účasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rodičia žijú oddelene a maloleté dieťa žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá sa oň riadne stará. Po odchode otca zo spoločnej domácnosti ju otec ohľadom maloletého dieťaťa nekontaktuje, ani sa o maloleté dieťa nijako nezaujíma. Otec si momentálne vykonáva trest odňatia slobody za úmyselný trestný čin v ÚVTOS v Hrnčiarovciach. So zverením maloletého matke, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, súhlasil. Súd vzhľadom na takto zistený skutkový stav dospel k záveru, že je plne v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do starostlivosti matky, ktorá ho bude oprávnená zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd pri zverení maloletého prihliadol aj na názor kolízneho opatrovníka, ktorý súhlasil s tým, aby bol maloletý zverený do starostlivosti matky.

22. Pri určovaní výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, súd vychádzal z ustanovení §75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, t. j. veku, odôvodneným potrebám maloletého, možností schopností a majetkových pomerov otca. Matka žiadala určiť výživné v sume 50 eur mesačne, s čím otec súhlasil. Súd neprihliadol na strane otca na tú skutočnosť, že od 12.10.2023 je vo výkone trestu, pretože vlastným protiprávnym konaním sa tak pripravil o možnosť pracovať a zo svojho zárobku tak prispievať na výživu svojmu dieťaťu. Vychádzajúc z uvedeného má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné v sume 50 eur mesačne, ktorú súd považuje za primeranú veku a odôvodneným potrebám maloletého, ako aj zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca, jeho celkovým pomerom. Otec sa s maloletým nestretáva, nezaujíma sa oňho ani naňho matke nijako neprispieva. Matka sa na výžive svojho dieťaťa podieľa nielen finančne, ale aj osobnou každodennou starostlivosťou oň, čím si tiež čiastočne plní svoju vyživovaciu povinnosť, na čo je súd povinný pri rozhodovaní o výživnom prihliadať.

23. Počiatok vyživovacej povinnosti súd otcovi určil v súlade so zákonom o rodine t. j. dňom podania návrhu na súd v spojení s návrhom matky, teda počnúc dňom 01.09.2023. Zročné výživné za čas od 01.09.2023 do 31.03.2024 na mal. A. v sume 350 eur (7 mesiacov x 50 eur) súd umožnil otcovi zaplatiť v splátkach po 10 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky pod následkom straty výhody splátok.

24. Styk otca s maloletým A. súd neupravoval, pretože ho rodičia žiadali neupraviť, s čím súhlasil aj kolízny opatrovník.

25. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.